

Młoda publiczność i operalnia w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu

„Kultura nie jest czymś, co się po prostu wchłania: kultury trzeba się uczyć.”

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu od roku 2011 realizuje

projekt „Młoda publiczność w operze – przystąpienie Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ do organizacji OPERA EUROPA”.

Jego koordynatorem jest Liliana Olech, kierownik Działu Sztuki Profesjonalnej.

Właśnie w ramach tego przedsięwzięcia został uruchomiony specjalny portal internetowy www.operalnia.pl,

popularyzujący sztukę operową wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

Operalnia - nazwa operowego budynku teatralnego. Warszawska operalnia była pierwszym publicznym teatrem operowym, który został otworzony w lecie 1748 r na

terenie ogrodu saskiego.

W teatrze mogło pomieścić się ok. 500 widzów na 4 kondygnacjach łóż oraz ławach na parterze. W początkowym okresie działalności w operalni występowały włoskie trupy teatralne, a w latach 1758 – 62 regularne występy opery drezdeńskiej. Wystawiano tam włoskie opery komiczne oraz francuskie wodewile. Budynek rozebrano w 1772 roku. Pod koniec XIX wieku w miejscu dawnej operalni powstał letni teatr, który istniał do 1939 roku.

Zasadnicza część nowej witryny dedykowana jest młodym odbiorcom sztuki operowej. Ma charakter komiksowy. W lekki i przystępny sposób popularyzuje tę dziedzinę kultury. Zawiera podstrony informujące o jej historii (podzielone na cztery kategorie: barok, klasycyzm, romantyzm, XX wiek, zarówno na świecie jak i w Polsce), wyjaśnia podstawowe terminy dotyczące opery (słownik).

W portalu są też ciekawe i zabawne gry. Każdy internauta może spróbować swoich sił m.in.: „karmiąc tenora” (truskawkami), dobierając odpowiednie do epoki stroje dla śpiewaczki i śpiewaka (i ubierając ich w nie), a także dopasowując rekwizyty do poszczególnych bohaterów operowych. Biblioteka zawiera spory zestaw teledysków, począwszy od fragmentu „Orfeusza” Monteverdiego, poprzez „Wesele Figara” Mozarta, „Aidę” Verdiego, po „Walkirię” Wagnera. Każdy może też sobie ściągnąć multimedialne tapety. Treść merytoryczna została „obudowana” stylową i atrakcyjną grafiką.

W drugiej części strony znajdują się informacje przeznaczone dla osób profesjonalnie zajmujących się kulturą, dyrektorów i pracowników placówek kultury. Można tam też znaleźć zestaw wiedzy na temat projektu „*Młoda publiczność w operze – przystąpienie Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ do organizacji OPERA EUROPA*”.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13 oraz z budżetu województwa małopolskiego. Wartość projektu: 790.797,17 zł; MRPO: 663.548,39 zł (85 pro.); budżet Województwa Małopolskiego: 117.096,78 zł (15 proc.).

Głównym celem projektu jest popularyzowanie sztuki operowej (w szerszym rozumieniu - sztuki wokalne) wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych na Sądecku i w Małopolsce. Efektem jego realizacji będzie min. przystąpienie do organizacji OPERA EUROPA, do której

należą renomowane instytucje kultury w kilkudziesięciu krajach. To mające siedzibę w Brukseli stowarzyszenie wspiera działania związane z propagowaniem opery w wymiarze międzynarodowym. Otwiera szerokie możliwości dla wszystkich instytucji operowych i festiwali, które chciałyby, tak jak MCK SOKÓŁ, rozwijać swoją działalność w tym kierunku.

W ramach tego przedsięwzięcia 7 maja 2011 r. został zorganizowany koncert laureatów XIV Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari.

Wielką zwyciężczynią została Hanna Elisabeth Müller, sopran z Niemiec, charyzmatyczna śpiewaczka, która urzekła jurorów i widzów od I etapu. W kategorii głosów żeńskich II miejsca nie przyznano. III otrzymały ex aequo (po 4 tys. zł): Jolanta Kowalska, sopran z Krakowa, Jadwiga Postrożna, mezzosopran z Limanowej i Agata Schmidt, mezzosopran z Torunia. Wyróżnienie (2 tys. zł) przypadło Marcie Brzezińskiej, sopranowi z Zamościa. W kategorii głosów męskich, ze względu na zbyt małą ilość punktów zdobytych w trzech etapach, jury nie przyznało, ani I, ani II miejsca. III nagrodę (4 tys. zł) zdobył Stanisław Kuflyuk, baryton z Ukrainy. Wyróżnienia (po 2 tys. zł) otrzymali: Piotr Halicki, baryton z Warszawy i Piotr Płuska, baryton z Piotrkowa Trybunalskiego. Ponadto w konkursie pieśni nagrodę (2 tys. zł) otrzymała jeszcze Agata Schmidt za utwory Modesta Musorgskiego. W galowym koncercie 7 maja ósemce laureatów towarzyszyła Orkiestra Opery Krakowskiej pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka. Najlepsi śpiewacy konkursu zaprezentowali arie, które wykonywali wcześniej w finale konkursu. Zanim jednak zabrzmiała muzyka, młodym

wokalistom jurorzy i fundatorzy wręczyli nagrody. Publiczność nagradzała artystów gromkimi brawami. Wielki aplauz wzbudził śpiew Hanny Elisabeth Müller, która była wywoływana przez publiczność okrzykami „brawo” i „Hanna”, co

zmusiło artystkę do bisu (aria Belliniego). Trudno się dziwić, ta niezwykła artystka nie tylko dysponuje pięknym głosem i umie śpiewać, ale jeszcze ma w sobie tyle wdzięku i uroku scenicznego, że nie można wobec jej występu pozostać obojętnym.

Partnerami MCK SOKÓŁ w tym projekcie są:

- **Organizacja OPERA EUROPA;**
- **Teatr w Koszycach (Słowacja);**
- **Teatr w Ostrawie (Czechy);**
- **Opera Krakowska;**
- **Mościckie Centrum Kultury w Tarnowie-Mościcach;**
- **Centrum Paderewskiego Tarnów-Kąsna Dolna;**
- **Centrum Kultury w Krynicy-Zdroju.**

To znane zagraniczne oraz małopolskie instytucje kultury, z długoletnimi tradycjami, wielkim dorobkiem, wykazujące aktywność w prowadzonej przez siebie działalności, mające wysoką pozycję w kraju, w którym funkcjonują oraz w otaczającym ich regionie.

**José Carreras,
Plácido Domingo,
Andrea Bocelli,
Sting i Zucchero w
sądeckim MCK
SOKÓŁ? Tak było
podczas
Europejskich Dni
Operowych, który
odbyły się od 11 do 15 maja br.**

Europejskie Dni Operowe zainauguował wernisaż wystawy kostiumów operowych ze zbiorów Opery Krakowskiej oraz pokaz mody operowej w reżyserii Bożeny Pędziwiatr. Widzowie obejrzeni spektakle operowe: *Madama Butterfly* Pucciniego w wykonaniu Teatru w Koszycach na Słowacji, *Livietta et Tracollo* Pergolesiego (Krakowska Opera Kameralna), oklaskiwali koncertowe wykonanie opery *La serva padrona* Pergolesiego (w roli głównej wystąpili śpiewacy z Czech z towarzyszeniem kwartetu Prima Vista) oraz baletowe widowisko interaktywne dla dzieci *Kot w butach* Pawłowskiego (Opera Śląska). Przedstawieniom towarzyszyły akcje edukacyjne (lekcja baletowa dla młodego melomana oraz wprowadzenia do oper). W programie Europejskich Dni Operowych znalazły się

również retransmisje spektakli operowych oraz baletowych: *Carmen* – retransmisja z Covent Garden w Londynie, *Tribute to Pavarotti* – retransmisja koncertu z Petry w Jordanii dedykowany wielkiemu Luciano, (wystąpili m.in. Angela Gheorghiu, José Carreras, Plácido Domingo, Andrea Bocelli, Sting i Zucchero), *Giselle* – retransmisja z

Teatru Maryjskiego w Petersburgu, *Lucrezia Borgia* – retransmisja z English National Opera w Londynie.

Na zakończenie Europejskich Dni Operowych prawdziwym hitem okazała się - po raz pierwszy w Nowym Sączu - w bezpośrednia transmisja z National Opera de Paris baletu *Romeo i Julia*, widowiska przygotowanego w oparciu o symfonię dramatyczną Hectora Berlioz, w choreografii Sashy Waltz.

Od 14 do 16 maja br. w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ trwała konferencja programowa w ramach projektu „Młoda publiczność W operze – przystąpienie Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ do organizacji Opera Europa”.

W spotkaniu wzięło udział ok. 60 znawców sztuki operowej, śpiewaków, dziennikarzy, krytyków i recenzentów, nauczycieli, przedstawicieli teatrów muzycznych i placówek kultury z Polski i zagranicy. Do Nowego Sącza przybył m.in. Nicholas Payne, dyrektor organizacji Opera

Europa, która skupia ponad 120 instytucji z trzydziestu kilku krajów.

Podczas konferencji eksperci wygłaszali prelekcje m.in. na temat popularyzacji oraz promocji wydarzeń operowych i muzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Organizatorem sesji było Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ. Generalny wniosek, który wypływa z tego seminarium jest taki: teatry muzyczne, filharmonie i placówki kultury powinny w większym stopniu stawiać na sferę edukacji młodej publiczności. Trzeba najpierw edukować nauczycieli, a później – ich podopiecznych. Zaprezentowane przez uczestników forum realizowane od kilku lat projekty dowodzą, że jest się na kim wzorować. Taka wymiana doświadczeń w tej dziedzinie jest jak najbardziej wskazana. Dlatego warto

w przyszłości organizować kolejne tego typu spotkania.

W czerwcu br. ukazał się „Katalog Dobrych Praktyk”. Jak podkreślają dyrektor Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu Antoni Malczak i koordynatorka projektu Liliana Olech, zawiera on m.in. przegląd wybranych przedsięwzięć zrealizowanych w dziedzinie popularyzacji sztuki operowej w Europie. Wydawnictwo jest też – niejako – podsumowaniem wielu doświadczeń zebranych podczas

dwuletniej realizacji programu „Młoda publiczność w operze. Przystąpienie Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ do organizacji Opera Europa”.

Piotr Gryźlak

Fot. Piotr Gryźlak, Lucyna Witkowska